

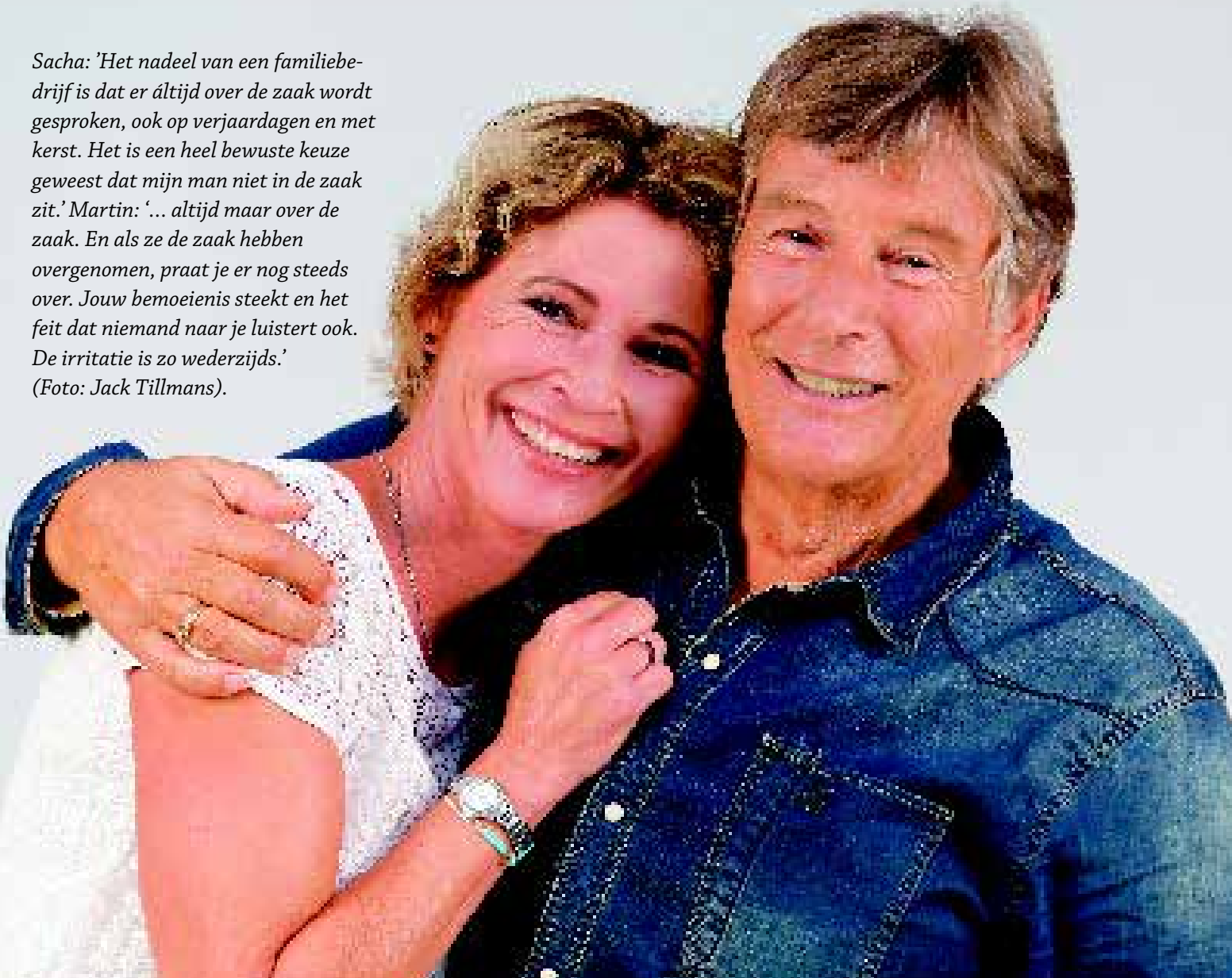
Van de appel die niet ver van de boom valt

MARTIN en SACHA Gaus

Dat zonen en dochters het beroep of de hobby van hun ouders kiezen, vindt niemand vreemd. Ze zijn er immers mee opgegroeid. Ook kinderen van bekende kynologen treden in de voetsporen van hun ouders. Hoe gaan de oude en jonge generatie met elkaar om? Leren ze van elkaar? Hebben ze dezelfde kijk op honden? Denken ze hetzelfde over veranderingen in de kynologie? ONZE HOND zoekt dat uit en geeft antwoord op die vragen...

Sacha: 'Het nadeel van een familiebedrijf is dat er altijd over de zaak wordt gesproken, ook op verjaardagen en met kerst. Het is een heel bewuste keuze geweest dat mijn man niet in de zaak zit.' Martin: '... altijd maar over de zaak. En als ze de zaak hebben overgenomen, praat je er nog steeds over. Jouw bemoeienis steekt en het feit dat niemand naar je luistert ook. De irritatie is zo wederzijds.'
(Foto: Jack Tillmans).

TSUNAMI

In 1984 en 1993 interview ik Martin Gaus voor het clubblad 'De Welsh Springer' en 'De Hondenwereld'. Om beide keren thuis te komen met een tsunami aan antwoorden. Antwoorden waaraan de kynologie wennen moet, maar die in een aantal gevallen profetisch blijken te zijn. Martin Gaus heeft een uitstekende neus voor public relations, jezelf profileren en groot denken. Hij weet dat hij in uitersten praat, moedwillig overdoseert en ongenueanceerd overkomt. Zijn staccato verteltrant is zijn 'handelsmerk'; tegelijkertijd is hij ons nationale hondengeweten die – met de nodige ups en downs – duizenden hondenbezitters heeft leren kijken naar het gedrag van honden. Martins dochter Sacha (1968) is voor mij nog een onbeschreven blad. Wat ik van haar weten wil is hoe ze naast haar vader Martin, moeder Helly en broer Serge haar eigen stempel heeft weten te drukken op dit bijzondere bedrijf. De oplettende lezer heeft kunnen zien dat 'de firma Gaus' zich een vaste plaats heeft verworven in ONZE HOND. Uitgever BCM sluit eind 2013 een overeenkomst met Martin en Sacha, die er, onder meer, uit bestaat dat er in ONZE HOND, namens de Martin Gaus organisatie, maandelijks bijdragen worden opgenomen.

REM- EN GASPEDAAL

Een rondje internet leert dat het opsommen van alle activiteiten die Martin Ronald Gaus (Amsterdam, 1944) in de afgelopen veertig jaar heeft ondernomen zinloos is. Het is te veel, te divers en varieert van Dierenhotel, huisdiercrematorium, hondenschool, gedragstherapie, radio, televisie, webshop, geleidehondenschool tot training- en adviescentrum,

de academie, workshops en seminars. Tel daarbij op waar hij in de afgelopen jaren acte de présence heeft gegeven – tentoonstellingen, wedstrijden, winkelopeningen – en kom tot de conclusie dat de dagen van deze duizendpoot meer dan 24 uur moeten hebben geteld.

In 1984 noemt hij zijn vrouw Helly '*... mijn rem- en gaspedaal. Zonder Helly is het uitgesloten om deze tent te runnen. Ik zorg er voor dat de mensen binnenkomen, en Helly zorgt er voor dat ze terugkomen. Overigens, volgens Helly rem ik slecht.*'

Eénezeventig is Martin Gaus nu en de kaarten zijn geschud.

'GOED ZO, GOED GEDAAN'

Terugkijkend, heeft Martin een goede jeugd gehad, die zich vooral buitenshuis afspeelt. Hij is goed in sport en honkbalt (met Johan Cruijff). Zijn moeder is dol op hem, maar kan hem niet zo goed aan. Zij sterft als Martin twintig is. Vader Gaus zit 'in het vlees', koopt, verkoopt en slacht koeien. Gaat om vijf uur 's morgens weg en komt 's avonds om acht uur kapot thuis. Martin: '*Pas later hebben we een band gekregen en konden we over van alles praten.*' Zijn vader overlijdt als hij achtentwintig is. Ten opzichte van zijn acht jaar oudere broer heeft Martin een soort afhankelijke verhouding. Hij wil minstens zo goed zijn als zijn broer. Martin: '*Tot aan zijn dood snakte ik naar zijn goedkeuring. Uiteindelijk heb ik die gekregen; hij vertelde me dat hij trots op me was. Dat was mooi om te horen maar 't rare is dat ik het toen niet meer nodig had. De jaren hadden ons blijkbaar gelijkwaardig gemaakt. Die behoefte aan 'Goed zo, goed gedaan' heb ik overigens nog steeds. Behoorlijk lastig. Ik probeer er afstand van te nemen, begrijp het proces, dat scheelt.*' 'Goed zo, goed gedaan', het zijn

Sacha: '*Ik houd me niet zo bezig met fouten. Dingen lukken soms verrassend goed en soms vallen ze onverwacht tegen. Ik kan me geen fout herinneren die me niet uiteindelijk ook iets goeds heeft gebracht. Fouten maken mag. Het wordt pas hinderlijk als je steeds dezelfde fout maakt.*' Sacha en hond Janssen in 2006. (Foto: Michel Grollé).

woorden die hij zelf duizenden keren zal uitspreken, maar dan tegen honden, die er ook behoefte aan hebben om te worden geprezen.

MULTIFUNCTIONEEL

Martin vervolgt: '*Ik had met een partner een staalhandel en werkte me drie slagen in de rondte. Ik had twee Duitse Doggen en kwam er achter dat er nergens fatsoenlijke opvang was in de vakantie: verbouwde varkensstallen, donker, bijverdienste. Ik zag een gat in de markt: professionele verzorging van pension-gasten. Ik verkocht mijn aandeel in het staalbedrijf, ontwierp met een bevriend architect het gebouw en dat werd 'geopend' door Tanja Koen, in 1975.*' Vanaf dat moment staat Dierenhotel Lelystad op de kaart. In 1994 wordt gestart met een landelijk franchise project: de Martin Gaus Hondenscholen, in 1998 gevolgd door het

Sacha: 'Het kostte tijd om een nieuwe rolverdeling te vinden, daar hadden we ons beter bewust van moeten zijn. Het is lastig als je 'ineens' niet meer zelf de baas bent, zeker voor een man als mijn vader. Tegenwoordig kunnen we er ongelooflijk goed samen over praten: we vragen elkaar voortdurend om elkaars mening.' (Foto: Michel Grollé).

Martin Gaus Gedragscentrum. Er is nog iets dat hij graag zou willen doen, hij houdt van groots denken: 'Ik wil een multifunctioneel voorlichtingscentrum opstarten. De doelgroep zijn vooral jonge mensen. Basisscholieren krijgen voorlichting: Hoe met (huis)dieren om te gaan, de juiste huisvesting en verzorging. Een opleidingsinstituut voor diervoorlichting, medewerker in dierenspecialzaak, gedragstherapeuten voor diverse huisdieren – het Dierenpension van de toekomst.'

Martin vervolgt: 'Veel roering ook door een grote tentoonstellingshal met to-do-tentoonstellingen, met dieren voor jong en oud. Een constante expositie voor de huisdierenbranche.'

GELDSCHIETERS

Ook zonder dit dubbelinterview ben ik altijd al nieuwsgierig geweest naar de geldschieter voor zijn Dierenpension. In 1984 en 1995 durf ik dat nog niet te vragen, nu wel. Martin: 'Met eigen geld uit de verkoop van mijn staalhandel en met een erfenis van mijn ouders kon ik bij de bank het restant financieren. Later bleek dat ik met alleen pension niet uit de kosten kwam. Dus bood ik een interne cursus voor moeilijke honden aan. Vooruitzien, herkennen waar behoefte aan is. Ik ben er altijd goed in geweest. Het geld dat ik verdiende werd meteen weer geïnvesteerd. Je moet altijd groeien. De moeilijkste tijd was in de jaren tachtig toen de rente torenhoog stond: 13%. De belasting legde bodembeslag. Ik moest bij Speciaal Beheer op het matje komen, de bank wilde mijn krediet intrekken. Maar ik kwam terug met een ton aan extra investering. Maar het was vaak kiele kiele en hartstikke zwaar. Dat mag best ergens zo staan. Ik heb altijd geloofd dat het goed zou komen en wist dat over te brengen. Ze geloofden in mijn ondernemerschap.'

ONGENUANCEERD

Dochter Sacha en zoon Serge groeien op in een typisch ondernemersgezin. Iedereen werkt hard mee. Martin komt vaak pas midden in de nacht thuis, terwijl voor Helly de dag tussen vier en vijf uur 's morgens begint. De problematiek van bankzaken en belastingen zal aan het schoolmeisje voor een deel zijn voorbijgegaan. Als ze een jaar of elf, twaalf is krijgt Martin zijn programma 'Dierenmanieren' bij de Tros en dat maakt hem in één klap bekend. Er zijn in die tijd maar twee televisiezenders, dus de helft van Nederland ziet hem. Sacha: 'Ik heb dat niet altijd leuk gevonden. Mijn vader was vroeger behoorlijk ongenueanceerd. De helft van Nederland vond hem geweldig en de

andere helft vond hem afschuwelijk. Er is een tijd geweest dat ik hem te vuur en te zwaard verdedigde, maar ook een tijd dat ik mijn achternaam niet zei als ik me op een feestje aan iemand voorstelde.' Dankzij 'kruiwagen papa' begint Sacha als stagiaire bij een vrouwenblad. Als dat ter ziele gaat, wordt ze redacteur bij een uitgeverij en werkt ook freelance. Via omzwervingen gaat ze werken bij een designbureau en combineert dat met het maken van het tijdschrift 'Dieren- en Mensenmanieren'. Sacha: 'Eigenlijk maakten mijn moeder en ik dat met z'n tweetjes onder vele pseudoniemen en met een handjevol freelancers. We hadden vaak de slappe lach, zo'n pret samen. Een geolied team. Toen we 'Dieren- en Mensenmanieren' omturnden naar 'Hondenmanieren' hadden we binnen een half jaar een oplage van 25.000.' In 1994 stapt ze het bedrijf van haar ouders binnen, terwijl ze als kind denkt het bedrijf never nooit te willen hebben. Sacha: 'Ik vond het idee dat het naar een buitenstaander zou gaan onverteerbaar.'

DE KYNOLOGIE

In 1993 is Martin Gaus erg somber over de kynologie qua organisatie: 'Ik heb geen enkele hoop voor de kynologie. We hebben al honderd jaar kynologie en ze zijn niet in staat zichzelf te organiseren. Zodra er iemand aan de top zit, wordt er aan de poten van zijn stoel gezaagd.' Hoe denkt hij daar nu over, ruim twintig jaar later?

'Toen ik in die tijd op tv vertelde hoe belangrijk de periode van tot 7-8 weken was om later een stabiele, niet angstige hond te worden, werden de ruiten van het Dierenhotel ingegooid en kreeg ik veel bedreigingen. Fokkers opvoeden was – en is nog steeds – een moeilijk fenomeen. Ik blijf roepen dat er voorlichting moet plaatsvinden, vooral naar de eindgebruiker. Die

moet de juiste eisen kunnen stellen, dan is er hoop.'

De verplichte DNA-afname en -opslag, 'Fairfok' en het Verenigingsfokreglement zijn zomaar drie projecten van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied die ervoor moeten zorgen dat de fokker zo gezond mogelijke honden aflevert, rekening houdend met de kenmerken van een bepaald hondenras.

Martin: 'De Raad werkt echt hard aan noodzakelijke verandering. Zeer kritische programma's zijn uitstekende aanjagers geweest om iedereen duidelijk te maken dat er veel gedaan moet worden aan rastypische gebreken. Nu moeten fokkers zich realiseren dat alleen een andere aanpak hen bestaansrecht geeft. Helaas verzieken import, en scharrelaars op Marktplaats enzovoort, veel.'

DE CONSUMENT KAN HET VERSCHIL MAKEN

De ultieme wens van een organisatie als Dier & Recht is de rashondenfokkerij om zeep te helpen. Fokken op raskenmerken is uit den boze en tentoonstellingen moeten worden verboden.

Reageer daar eens op, Martin?

'Er zijn altijd mensen die zich fanatiek afzetten. Vol idealen hebben ze een starre mening. Gelukkig hebben nog heel veel honden een fijn en gezond leven. Tentoonstellingen zouden juist het kaf van het koren moeten scheiden. Daar zijn keurmeesters voor nodig die wél hun verantwoordelijkheid nemen. Die een uiterlijk dat de oorzaak is van gezondheidsproblemen geen extra punten geven. Dat besef groeit.

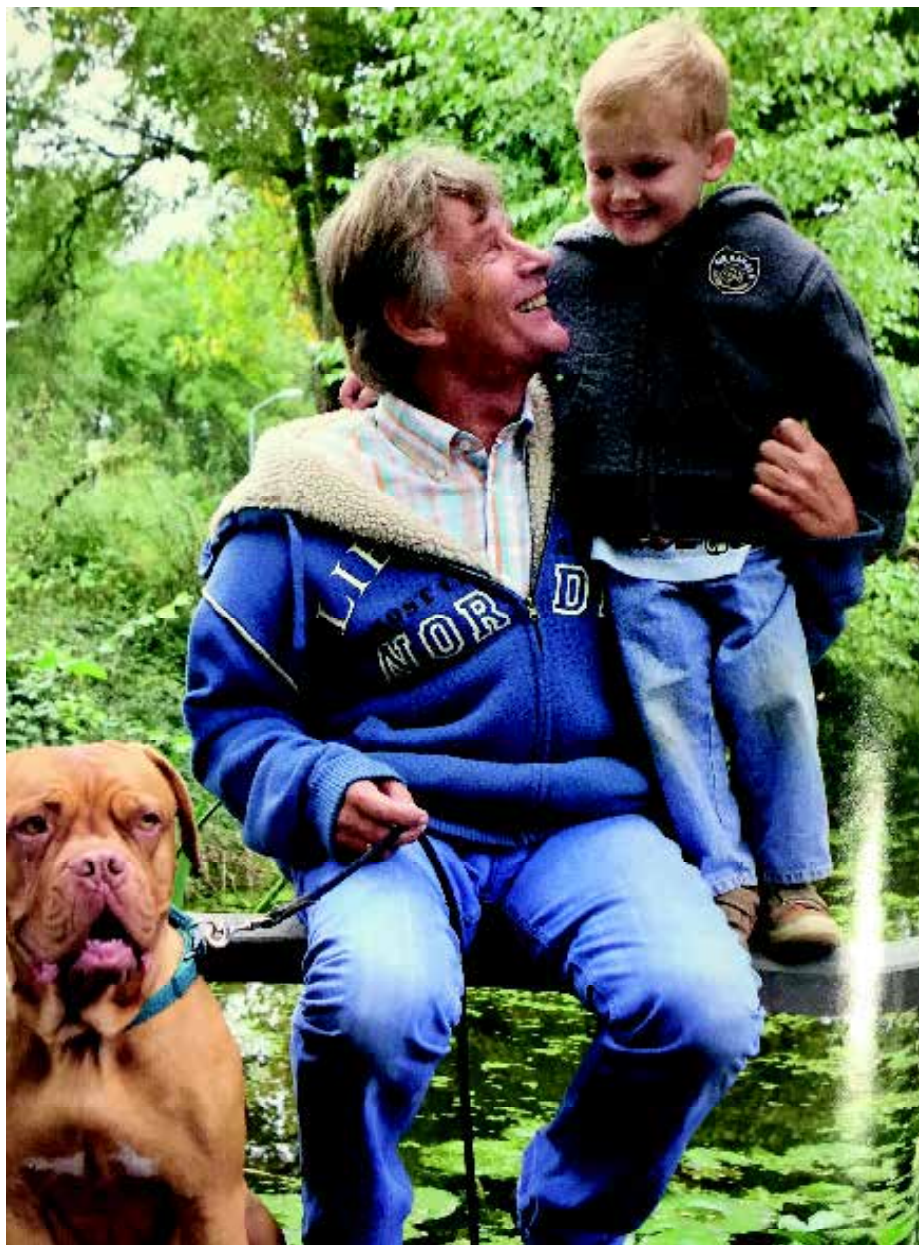
Consument laat je voorlichten! De consument moet weten wat ie in huis haalt!,' zegt Martin in 1993.

In het programma 'Zembla' wordt in september 2015 aangetoond dat er 60.000 illegale puppies uit Oost-Europa hun weg naar Nederland vinden en in veel gevallen via Marktplaats worden verkocht. Ze dragen in hoge mate bij aan het slechte imago van de Nederlandse (ras)hondenfokkers.

STAPJE TERUG

In 2001 geven Martin en Helly Gaus het stokje over en gaat het bedrijf naar hun kinderen. Sacha wordt eigenaar van het Martin Gaus Gedragscentrum en de Martin Gaus Hondenscholen, terwijl haar broer Serge en diens vrouw Tamara het Dierenhotel, het asiel en de geleidehondenschool overnemen.

Sacha wil specialiseren als kennis- en opleidingsinstituut: de Martin Gaus Academie is geboren. Op www.martingausacademie.nl worden we uitgebreid geïnformeerd over de vele opleidingsmogelijkheden.

Martin: 'Ik ben het tegenwoordig bijna altijd wel met Sacha eens. Ze heeft idealen, toekomstvisie. En ze vraagt vaak wat ik van iets vind. Ze neemt blijkbaar mijn mening serieus zonder zich daardoor beknopt te voelen. Dat vind ik een kostbaar compliment.' Martin en kleinzoon Tim de Ridder in 2009.

Sacha, welke opleidingen heb je gevolgd om zo'n opleidingsinstituut te kunnen runnen?

'Mijn kennis over dieren is me met de papepel ingegoten, maar is daarna bij elkaar gesprokkeld door gewoon alles te lezen wat ik te pakken kon krijgen en vele workshops, congressen en seminars te volgen. De opleiding tot hondengedragstherapeut volgde ik bij DogVision/Van Hall in de tijd dat die opleiding nog uit twee modules bestond. Meer was er gewoon niet in die tijd. Nu is dat heel anders: er wordt elke week wel ergens iets interessants georganiseerd. Mijn kennis over het ondernemerschap heb ik ook bij elkaar gesprokkeld. Een cursus financieel management hier,

een cursus coachend leidinggeven daar, een minimaster van de Rabobank, noem maar op. Ik heb een enorme kennishonger: ik ben altijd wel een ergens een cursus aan het volgen.' Ze vervolgt: *'Onze cursisten en studenten zijn vooral vrouwen, zo tussen de twintig en vijftig jaar oud. Al zien we de laatste jaren gelukkig steeds meer mannen op de Academie; die bleven in eerste instantie weg toen we van de slipketting afstapten. De reden dat mensen bij ons een opleiding komen volgen zijn heel divers: sommigen komen echt puur uit hobbymatige interesse, anderen willen echt het roer omgooien en 'nu eindelijk gaan doen wat ze altijd gewild hebben'. We leiden op tot kynologisch instructeur en*

gedragstherapeut, maar ook tot professionele hondenuitlaatservice, katten-gedragstherapeut (in samenwerking met de Kattenacademie), kattentrimmer, konijnendeskundige en caviatrai-ner. Binnenkort starten we met een opleiding voor beginnende hondenfokkers. In deze branche hoef je nergens wettelijk een diploma voor te hebben, maar daar waar de branche zelf erkenningen heeft geregeld, haken wij als Academie met onze opleidingen natuurlijk aan. Veel mensen die bij ons een diploma hebben gehaald, gaan daarna als zelfstandige aan de slag.'

ROOFBOUW

In de eerste jaren, waarin zijn populariteit naar grote hoogtes stijgt, pleegt

Martin over Sacha: 'Intelligent, accepteert mensen (ook mij...) om wie ze zijn, volstrekt eerlijk, geen dubbele bodem, gedreven.'
Sacha over Martin: 'Inspirerend, enthousiast, doorzetter, vol initiatieven, belezen, tikje megalomaan.'

Martin roofbouw op zijn lichaam. Niemand kan een tempo als het zijne volhouden. Dat lichaam geeft dan ook signalen af: in 2009 vier bypasses en een nieuwe hartklep en in 2013 een herseninfarct. Hij overleeft het.

Martin: *'Al die narigheid is niemands schuld. Rastypisch gebrek, denk ik.'* Een jaar later wordt Martin benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Martin: *'Heb altijd gezegd dat ik dat gedoe rond lintjes volstrekt belachelijk vind. Dat ik zou weigeren. Maar toch, toen het mij dus overkwam... Het was niet zozeer mooi om zo'n lintje te krijgen, maar om die aanbevelingen die daartoe geleid hebben te lezen. Die kwamen uit een hoek waar ik voorheen de degens mee heb gekruist. Het deed me zo goed dat men achteraf openlijk erkenning en credits gaf. Neem het grootste verwijt uit alle hoeken: ik was commercieel en verdiende geld over de rug van moeilijke honden, dus over de rug van wanhopige eigenaars. Maar de commerciële hondenscholen knalden de grond uit. De van oudsher elitaire kynologen verenigingen moesten hun superieure houding laten varen. En kijk nu: gedragstherapeut is hot item, het vak van deze tijd. Niets vrijwilligerswerk, gewoon een betaald vak.'*

'OVERBEWINKELING'

Ondertussen kan Sacha haar journalistieke talent kwijt in boeken en tijdschriften. Tien jaar is ze hoofdredacteur van 'Hondenmanieren' en daarna van 'Hondenleven'. 'Hondenmanieren' wordt nu door Compasso Media uitgegeven en opvolger 'Hondenleven' stopt in 2012 na vier jaar omdat *'... het voor de uitgever door veranderingen in de markt helaas niet mogelijk bleek dit tijdschrift uit te geven.'* De middenstand spreekt in zo'n geval dan over 'overbewinkeling'.

Hoe denk je over de toekomst van gedrukte special interest tijdschriften in het algemeen en

Martin: *'Ik ben niet ijdel in de zin van er goed uitzien. Kleding interesseert me helemaal niets. Het draait in het leven, of om het nu gaat om privé relaties of om zakelijke relaties, uiteindelijk allemaal om vertrouwen. Alleen vertrouwen houdt een relatie in stand.'* Martin en Helly na de benoeming van Martin tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, in 2014.

die over honden in het bijzonder?

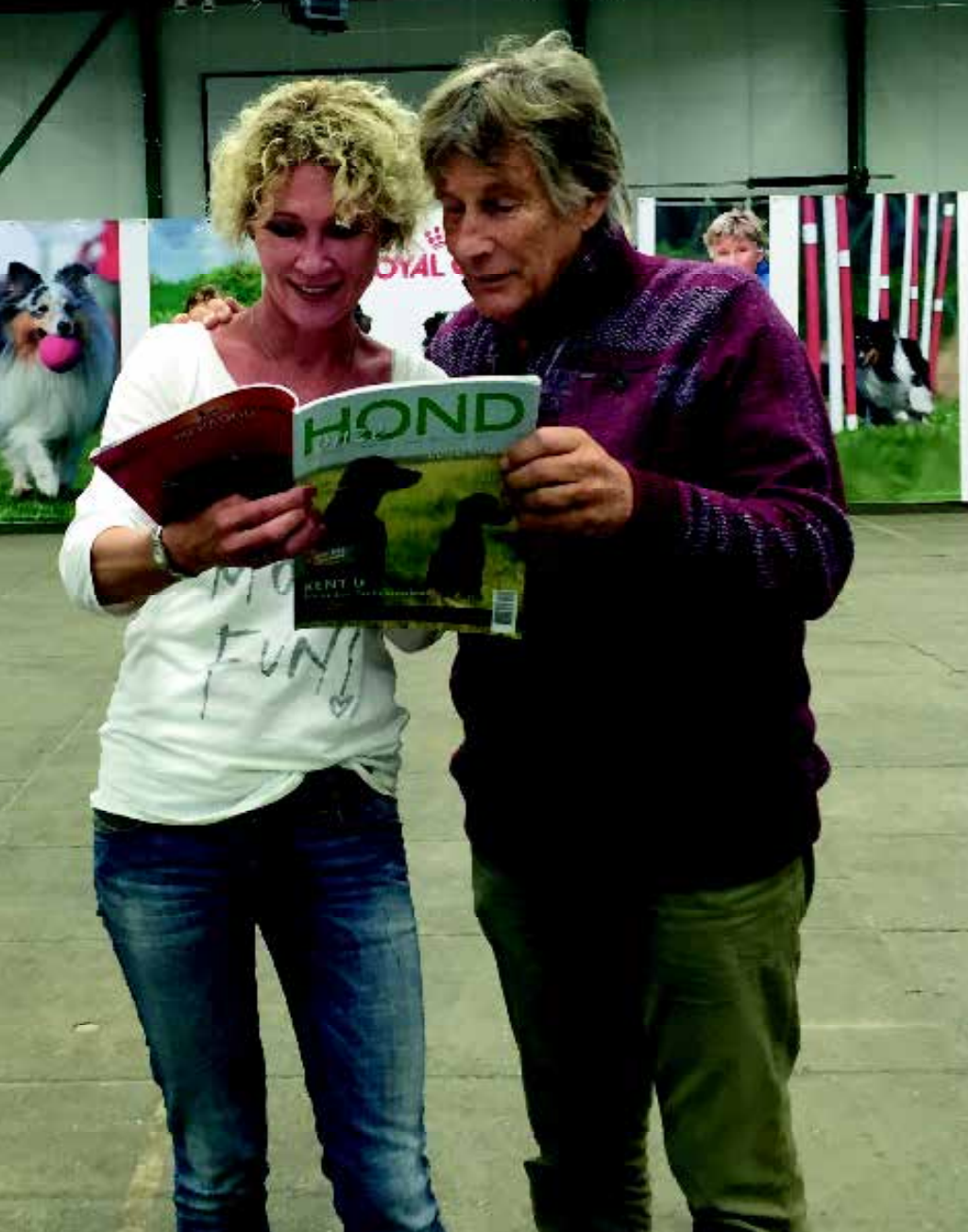
'Mensen gaan nu al primair voor informatie het net op en dat zal, denk, alleen maar toenemen. Er zullen steeds meer van dat soort initiatieven komen: wij zijn ook bezig met een interactief dierenkanaal. Toch denk ik dat er altijd ruimte zal blijven voor tijdschriften, omdat je die nou eenmaal niet alleen leest vanwege de informatie, maar ook vanwege de verpozing, het lekkere moment van op de bank met een kopje thee en je favoriete tijdschrift. Maar misschien is dat wel wishfull thinking.' Sinds november 2013 is Sacha weer verantwoordelijk voor de Martin Gaus Hondenscholen, een franchise organisatie van hondenscholen, die allemaal staan voor positieve begeleiding van baas en hond, dus zonder dwang, zonder fysieke straf, zonder een schrikreactie op te roepen.

ONDERNEMER PUR SANG

Geen goed pension kunnen vinden? Martin bouwt er zelf een. Geen populair hondentijdschrift? Martin gaat er zelf een uitgeven. Geen goede instructieopleiding? Martin start er zelf mee. En zo gaat het ook met een eigen televisieprogramma, de academie, de webshop, enzovoort. Het is het beeld van een ondernemer pur sang.

Sacha, is dat hoe Martin werkt? Het is er niet en dus begin ik ermee?

'Ja, ik denk het wel. Martin zit altijd boordevol ideeën, dat hoofd van hem staat nooit stil. Hij ziet altijd kansen. Maar hij is ook gauw verveeld: als iets eenmaal staat, wil hij iets nieuws. Hij houdt van uitdagingen, vindt het niet fijn als dingen hetzelfde blijven. 'Stilstand is achteruitgang' is een van zijn favoriete uitspraken. Maar het is ook risicospreiding. Hoe meer verschillende dingen je doet, hoe minder risico

Sacha: 'Ik overleg veel met mijn man Michiel (de Ridder). Hij heeft vanaf zijn veertiende in de weekenden bij mijn ouders gewerkt en kent het bedrijf heel goed. Ook met Debbie Rijnders van de Tinley Academie. We hebben eenzelfde soort bedrijf en kunnen ontzettend goed samen sparren.' Sacha en Martin in 2015 als de samenwerking met ONZE HOND een feit is.

KENT U...

Kent u mensen die als ouder(s) én kind(eren) langjarig én op niveau samen in de kynologie bezig zijn? Bijvoorbeeld als fokker, keurmeester, exposant, bestuurder, en die voor deze rubriek geïnterviewd willen worden. Stuur uw reactie naar e-mail: horter@tiscali.nl

je loopt dat je omvalt omdat één van die dingen wat minder gaat lopen. Van hem mogen dingen mislukken. Dat hoort bij ondernemen. En je leert ervan. Fouten maken betekent dat je ze straks niet meer maakt.'

'EIGEN SCHULD, DIKKE BULT'

Nederland is in de ban van Cesar Millan. Martin, jij hebt ongetwijfeld een mening over zijn aanpak?
'Hij heeft prachtige televisie, zo span-

10 VRAGEN AAN SACHA

Je favoriete hondenras?

Eigenlijk val ik haast altijd voor mixjes: ik vind het leuk als een hond er verrassend anders uitziet.

Het laatst gelezen boek?

'Het meisje in de trein' van Paula Hawkins.

Wijn of bier?

Witte wijn.

PC of tablet?

De tablet gebruik ik eigenlijk alleen om te internetten. Echt werken, schrijven en mail beantwoorden en zo doe ik op de PC.

NRC of Telegraaf?

NRC.

Maak af: ik heb er de pest in als...

... iemand op Facebook ongenueanceerd en ongezoeten los gaat tegen iemand anders. Ik erger me ontzettend aan de hufterigheid af en toe op social media.

Favoriete vakantieland?

Frankrijk. Met mijn ouders delen we daar een vaste stacaravan op een camping waar we al meer dan dertig jaar komen. Onze zoon Tim vindt het daar gelukkig ook geweldig!

Molosser of Spaniel?

Lastig kiezen... Toch maar Spaniel, vooral vanwege de levensverwachting. Ik houd mijn hond het liefst zo lang mogelijk in mijn leven.

Meryl Streep of Jack Nicholson?

Meryl Streep. Zoals zij een film kan dragen, briljant gewoon!

Zelf doen of delegeren?

Ik word steeds beter in delegeren, ook al omdat ik heel goede mensen om me heen heb. Ik erken tegenwoordig beter dat mijn kracht ligt

bij het bedenken van nieuwe dingen en dat mijn team echt beter is dan ik in de praktische uitvoering ervan.

nend om naar te kijken. Weet zichzelf als merk uit te buiten. Hij is mede door internet 100 % groter dan wat ik toentertijd, met slechts twee kanalen op TV, kon bereiken. Ik ben niet jaloers. Ik neem hem wel kwalijk dat juist hij, met zijn bereik en impact van nu, het leven van honden niet volgens de recente wetenschappelijke inzichten verbetert, maar blijft hangen in een achterhaalde visie. Hij kan het verschil maken voor miljoenen honden over heel de wereld. Dat is zijn bereik. Maar helaas niet zijn doel. Daar heb ik ernstig moeite mee.'

Zo'n veertig jaar geleden wordt 'de opvoed- en trainingsmethode Gaus' geïntroduceerd. Is die in de loop der jaren gewijzigd?

'Ja, totaal. Waar ik voorheen uitging van het principe 'eigen schuld, dikke bult' en dat toepaste door te corrigeren voor ongewenst gedrag, ga ik nu van hetzelfde principe uit, maar gestoeld op beloning van gewenst gedrag. Dat is een verschil van dag en nacht! Voorheen creëerden we de omstandigheden zo dat de hond wel de fout moest ingaan en corrigeerden hem dan voor die door ons ongewenste 'keuze'. Nu zorgen we voor omstandigheden waarin de hond juist niet de fout in gaat en belonen hem voor de andere, door ons gewenste keuze. Vroeger vroegen we 'wat wilt u dat uw hond niet doet?' Nu vragen we 'wat wilt u dat uw hond wél doet?' Dat maakt alle verschil van de wereld.'

HAP- EN BIJTMACHINES'

In 1984 noemt Martin de honden die bij hem worden heropgevoed 'strotvliegers', 'hap- en bijtmachines' en 'malloten'. Is er anno 2016 iets verbeterd?

'In het grote geheel is er in het hele opvoedingsgebeuren echt een ommekeer. Men richt zich als professional nu vooral op dat wat goed gaat, op wat gewenst gedrag is. Wat niet wegneemt dat de consument toch vaak nog denkt

dat een hond opvoeden niet kan zonder fysiek te straffen of te dreigen met fysieke straf. Dat heeft vooral te maken met blijven hangen in oude dingen.

Onze hersenen gaan gewoon voor comfort, dus voor dat wat werkt of werkte. Waar we kinderen heden ten dagen bewust anders opvoeden dan door te slaan of daar mee te dreigen, heeft het opvoeden van honden nog wel een weg te gaan. Vroeger wilden kinderen zo snel mogelijk het huis uit, nu zijn ze nauwelijks nog het huis uit te krijgen. Dat heeft met vertrouwen en respect te maken, niet met angst. Zo werkt dat ook voor honden.'

Prof. Willem Baerends, etholoog, prof. Jan van Hoof, primatoloog, Jan Hilco Frijlink, bioloog, Willem Netto, etholoog en Henk Vervenne, die de basis legde voor een snelle cursus gehoorzame huishond, zijn zo maar wat mensen die Martin hebben geïnspireerd. Ook buitenlanders, met als hoogtepunt John Fisher, die Martin uiteindelijk helemaal om doet gaan naar de positieve manier van trainen. Fisher hoort een mopperende Gaus en herhaalt simpelweg steeds 'Dat is een andere manier.' Dus zonder kritiek te geven. Daardoor kan Martin luisteren. Het is voor hem een bijzondere ervaring, waar hij veel van leert.

In die periode maken Helly en Sacha zich, nadat zij Karen Pryor in Amerika hebben gehoord, hard om de clicker training te introduceren. Dat stuit op veel weerstand, niet alleen bij Martin, maar ook bij de trainers. Het succes wordt immers gedragen door het corrigeren van ongewenst gedrag, verandering daarin kan hun faillissement betekenen. Martin: 'Never change a winning team.'

OPKNAPBEURT

De vraag aan Sacha hoe een gemiddelde dag er bij haar uitziet wordt beantwoord met: 'Dat is nou juist het

10 VRAGEN VOOR MARTIN

Als ik nog eens op de wereld zou komen, zou ik...

Een leraar willen hebben zoals Helly.

Helly is voor mij...

Het meest vertrouwde en volstrekt loyale mens dat ik ken. En ze is tijdloos en dat betekent heel veel.

Mercedes of BMW?

Lexus.

Mailen of twitteren?

Twitteren en Facebook.

Film of documentaire?

De nadruk op documentaire, maar toch ook film.

Emotioneel of rationeel?

Emotioneel weggestopt.

Rutte of Samson?

Mijn opvoeding heeft Rutte gevaccineerd. Waarmee ik bedoel dat als je rechts bent opgevoed, vrijwel nooit echt links zal worden. En omgekeerd.

Lorenz of Trumler?

Eberhard Trumler.

Je kunt mij 's nachts wakker maken voor...

... durf ik niet te zeggen.

Ik wil nog heel graag eens...

... een fantastisch voorlichtingscentrum voor huisdieren realiseren.

heerlijke: ik heb geen gemiddelde dag. Elke dag is compleet anders. Ik kan een hele dag achter de computer zitten, ik kan een hele dag afspraken hebben, ik kan een hele week bezig zijn met het ontwikkelen van lesmateriaal of het bedenken van een nieuwe cursus of workshop, ik kan een intervisiedag begeleiden, ik kan een fotoshoot hebben of overleg met collega's uit de branche. Er is geen pijn op te trekken. Ik ben nu vooral ook bezig met de verbouwing van mijn pand. Na bijna twintig jaar werd het tijd voor een

Martin: 'Jarenlang ben ik zo'n twee keer per week door kynologen verenigingen uitgenodigd om voordrachten te geven. Wilden ze me knippen en scheren. Lukte nooit, ik stond midden in een praktijk waar zij geen kaas van hadden gegeten. Toen ik mijn eigen hondenscholen opstartte vroegen ze me niet meer. De grootste vorm van kinderachtig.'

opknapbeurt. Ik ben wel bovenmatig veel tijd kwijt met mailen; daar moet ik nog iets op verzinnen, want af en toe is er niet doorheen te komen!' Sacha ziet zichzelf als een echte ondernemer en haar hart ligt bij het creëren van iets. 'En het heerlijke is dat als ik vind dat ik een goed idee heb, ik het niet in tienvoud bij een raad van bestuur hoef in te dienen. Ik kan er morgen meteen mee starten.'

MERKNAAM

De verhouding met de Raad van Beheer is goed. Sacha: 'We zijn nu al jaren goed met de Raad van Beheer. De laatste jaren is de Raad minder een naar binnen gericht bolwerk; ze staan meer in de maatschappij en richten zich meer op die buitenwereld. Er is veel commentaar op het Fairfok plan, omdat het niet ver genoeg zou gaan (of juist omdat het té ver zou gaan), maar vergeet niet dat er nog niet eens zo heel erg

lang geleden helemaal geen veranderingen mogelijk waren binnen de Raad. Als de leden het niet eens waren, stuurden ze het bestuur gewoon naar huis. Kon een nieuw bestuur opnieuw beginnen. Dus wat mij betreft: petje af!'

Martin Gaus is een merknaam geworden, net zoals een Hopje, een schepje Buisman of een scheutje Maggi. Sacha: 'Wat leuk dat je dat zegt, want dat is precies wat we hopen: dat duidelijk is dat 'Martin Gaus' niet alleen staat voor de man zelf, maar dat elk bedrijf dat zo heet van goede kwaliteit is, kennis en kunde in huis heeft en zorgvuldig met mens en dier omgaat. Zolang mijn bedrijven in de familie blijven, zullen ze de naam Martin Gaus dragen.'

EEN MILJOEN OF TIEN...

Terug naar Martin, die ik vraag van welke dingen hij in zijn leven spijt heeft? Martin: 'Dat ik geen gymnas-

tieleraar ben geworden. Ik kan mensen inspireren. Daar ligt mijn hart, weet ik nu. Als 18-jarige gaf ik in de Amsterdamse Pijp in de grote vakantie training aan jongeren. Kansarmen noemen ze dat nu. Ik begon met groepje van net twintig en had in zo'n zomervakantie binnen de kortste keren ruim honderd van die jonge mensen. Mijn geheim? Ik gaf ze zelfvertrouwen, het gevoel er echt te toe doen. Of honkbalcoach in Amerika, had ik ook wel willen worden. Toen ik daar als 20-jarige voor die opleiding werd uitgenodigd, had ik echter nog te veel commercieel succes in zaken doen in mijn hoofd.'

Sacha, waar staat je bedrijf over twintig jaar?

'Over twintig jaar is er in Nederland en België altijd binnen een half uur rijden een Martin Gaus Hondenschool bereikbaar. Dan verzorgen we op de Academie nog allemaal andere cursussen en opleidingen in de dierenbranche, bij voorkeur in verdere samenwerking met andere professionals en dierenorganisaties. Misschien is Martins droom – een Huisdieren Voorlichtingscentrum – dan toch uitgekomen. Dat zou ik hem zó gunnen; hij heeft daar heel hard aan gewerkt en het is echt een briljant plan. We hebben alleen nog 'even' een geldschietter met een miljoen of tien nodig...' ■

MEER WETEN?

- www.martingaus.nl
- www.martingausacademie.nl
- www.martingaus Hondenscholen.nl
- <http://www.martingaustrainingenadviescentrum.nl/>
- <https://www.martingauswebshop.nl/>
- <http://www.martingausdierenhotel.nl/hondenhotel/>
- <http://www.martingausgeleidehonden.nl/geleidehonden/>